

Теорема 3. Нехай $\psi \in L$. Для довільних послідовностей $(\lambda_n^{(j)}), j=1,2$ таких, що

$$\overline{\lim}_{R \rightarrow +\infty} (1/(\psi(\eta R))) \sum_{0 < \lambda_k^* < R} 1/(k \lambda_k^*) \geq \theta,$$

при деяких $\eta \in (0, +\infty)$ і $\theta \in (0, +\infty)$

$$\overline{\lim}_{k \rightarrow \infty} \frac{\ln k}{\lambda_k^* \sum_{0 < l < k} 1/(l \lambda_l^*)} = 0 \quad /4/$$

існує функція $F_1 \in S(\psi)$ і кут K , означений вище, всередині якого при $|x| \rightarrow \infty$ рівність /3/ не може виконуватися для жодної множини $E \in C_0$.

Зауваження. Теорема 3 залишиться справедливою, якщо в ній /4/ замінити на умову

$$\lim_{k \rightarrow \infty} \frac{\ln k}{\lambda_k^* \psi(\eta \lambda_k^*)} = 0.$$

Стаття надійшла до редколегії 09.03.87

УДК 517.537

О.Б.Скасків

ПРО НАЯВНІСТЬ ВИНЯТКОВИХ ЗНАЧЕНЬ
У СПІВВІДНОШЕННІ ТИПУ БОРЕЛЯ
ДЛЯ ЦІЛИХ РЯДІВ ДІРІХЛЕ

Нехай $\Lambda = (\lambda_n)_{n=0}^{\infty}, 0 = \lambda_0 < \lambda_n \uparrow \infty (1 \leq n \rightarrow \infty)$. Через $S(\Lambda)$ позначимо клас цілих функцій F , зображених абсолютно збіжними в $\mathbb{C}$ рядами Діріхле /клас цілих рядів Діріхле/ $F(z) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n \exp(z \lambda_n)$, а через S_{Φ} - клас цілих рядів Діріхле, для яких виконується умова $\ln M(x) \leq x \Phi(x) (x_0 \leq x < \infty)$, де $M(x) = \sup\{|F(x+iy)| : |y| < \infty\}$, $\Phi(x)$ неперервна додатна зростаюча до $+\infty$ при $x \rightarrow +\infty$ функція.

Відомо [2], для того щоб для кожної функції $F \in S(\Lambda)$ виконувалось співвідношення

$$\ln M(x) = (1 + o(1)) \ln \mu(x) \quad (\mu(x) \stackrel{\text{def}}{=} \max\{|a_n| \exp(x \lambda_n) : n \geq 0\}) \quad /5/$$

при $x \rightarrow +\infty$ зовні деякої виняткової множини скінченної міри, необхідно і досить $\sum_{n=1}^{\infty} 1/(n \lambda_n) < \infty$.

У [3] показано, що для будь-якої функції $\Phi(x) \uparrow +\infty$ існує послідовність $\Lambda = (\lambda_n)$ така, що в класі $S(\Lambda) \cap S_{\Phi}$ існує

відношення /I/ виконується при $X \rightarrow +\infty$, тобто виняткова множина відсутня. У зв'язку з цим виникає запитання: чи для будь-якого класу $S(\Lambda)$ у співвідношенні /I/ існують виняткові значення X . Відповідь дає така теорема.

Теорема. Для будь-якої послідовності $\Lambda = (\lambda_n), 0 = \lambda_0 < \lambda_n \rightarrow \infty$ і для будь-якого $h > 0$ існує $F \in S(\Lambda)$ така, що для деякої послідовності $X_n \rightarrow +\infty$ виконується нерівність $\ln M(X) > (h+1) \cdot \ln \mu(X)$ ($X = X_n$).

Доведення. Не зменшуючи загальності, вважаємо $\ln n = o(\lambda_n)$ ($n \rightarrow +\infty$). Оберемо послідовність натуральних чисел (n_j) так, що:

а/ $2\lambda_{n_j} < \lambda_{n_{j+1}}$; б/ $(1/\lambda_{n_j}) \ln(n_{j+1} - n_j) \rightarrow 0$ ($j \rightarrow +\infty$); в/ $n_0 = 1$.
 Прийmemo $a_0 = a_{n_0} = 1, \ln a_{n_{j+1}} = \ln a_{n_j} - (1/h) \left((\lambda_{n_{j+1}} / \lambda_{n_j}) - 1 \right) \ln(n_{j+1} - n_j), j \geq 0$,
 а для $n_j + 1 \leq n \leq n_{j+1} - 1$ візьmemo $a_n = a_{n_j} \exp\{-(\lambda_n - \lambda_{n_j})x_j\}$, де
 $x_j = (1/(\lambda_{n_{j+1}} - \lambda_{n_j})) (\ln a_{n_j} - \ln a_{n_{j+1}})$. Розглянемо функцію $F(z) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n \exp(z \lambda_n)$.
 Оскільки $(\ln a_{n_j} + \lambda_{n_j} x_j) \geq 0$ ($j > 0$), то при $n_j \leq n \leq n_{j+1} - 1$ маємо
 $-(1/\lambda_n) \ln a_n \geq -(1/\lambda_{n_j}) \ln a_{n_j}$. Зауважимо, що внаслідок умов а, б вибору (n_j) $\lim_{j \rightarrow \infty} (-(1/\lambda_{n_j}) \ln a_{n_j}) = +\infty$, тому $\lim_{n \rightarrow +\infty} (-(1/\lambda_n) \ln a_n) = +\infty$. Отже,
 функція $F \in S(\Lambda)$ [1].

Елементарні міркування, які через промізкість опускаємо, показують, що для $n_j \leq n \leq n_{j+1} - 1$ $a_n \exp\{x_j \lambda_n\} = \mu(x_j)$; крім того,
 $\ln \mu(x_j) = \ln a_{n_j} + x_j \lambda_{n_j} < (1/h) \ln(n_{j+1} - n_j)$, тому

$$M(x_j) = F(x_j) > \sum_{n=n_j}^{n_{j+1}-1} a_n e^{x_j \lambda_n} = (n_{j+1} - n_j) \mu(x_j).$$

Звідси остаточно одержуємо

$$\ln M(x_j) > (1+h) \ln \mu(x_j) \quad (j \geq 0).$$

1. Леонтьев А.Ф. Ряды экспонент. М., 1976.
2. Скаск и в О.Е. О поведении максимального члена ряда Дирихле, задающего целую функцию // Мат. заметки. 1985. Т. 37. № 1. С. 41-47.
3. Шеремета М.Н. Усиление теоремы Бореля и его приложение // Теория функций, функциональный анализ и их приложение. 1985. Вып. 43. С. 132-136.

Стаття надійшла до редколегії 09.02.87